

Niet-Vastgesteld verslag van de
vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Aanwezig:

Voorzitter

De heer M. Bezuijen

Raadsleden:

Mevrouw M. Alberts
Mevrouw L.I. Bentvelzen
Mevrouw J.N. Besteman-De Vries
De heer E.G.T. Braam
De heer D.R. Cupedo
De heer C.P.I.M. Dolmans
De heer M.J. van Enk
De heer M.A.J. Ezinga
Mevrouw P.G. Kames
De heer J. Karremans
De heer J. Keus
De heer M.J. Keijzer
Mevrouw C.J. Kistemaker
Mevrouw A. Koegler-Böhm
Mevrouw M.E. Koopman
Mevrouw H.L. van der Kooij
De heer A.P. Kooy
De heer M. El Majjaoui
Mevrouw R.F. de Man
De heer R.A.J. van der Meij
Mevrouw C.J.T. de Mooij
Mevrouw W.A.A.M. van Nunen
De heer U.H. Oelen
Mevrouw A.J.M. Pelzer
De heer C.G. Sleddering

Vervolg aanwezig:

De heer Q.L.A. Veerman
De heer R.J. de Vries
De heer M.V. Weterings
de heer M. Wit
Mevrouw E. Woudstra

Afwezig:

De heer G.A. Kruger

Portefeuillehouders

Wethouder, mevrouw M. Borsboom
Wethouder, de heer J. van der Pol
Wethouder, de heer B.D. Lugthart
Wethouder, de heer A. van de Laar

Griffier

J.A. Massaar

Notulist

J.C. Hoefnagel

Betreft

Verslag Gemeenteraadsvergadering

datum

juni 2018

**(het live-verslag van deze vergadering is te zien en te
beluisteren op onze site www.rijswijk.nl/raadsplein onder Raad live)**

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering.

De voorzitter deelt mede dat **de heer Kruger (BvR)** verhinderd is.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

*ALS STEMMINGSNUMMER WORDT GETROKKEN HET NUMMER 9, MEVR. KAMES (RB),
BIJ EEN EVENTUELE MONDELINGE STEMMING ZAL BIJ DIT NUMMER WORDEN
BEGONNEN.*

*TOT LEDEN VAN HET STEMBUREAU WORDEN BENOEMD DE HEER DOLMANS, ALS
VOORZITTER) EN ALS LEDEN MEVROUW V.D. KOOIJ EN DE HEER KEUS.*

2. Spreekrecht burgers

Geen sprekers hebben zich aangemeld.

-

3. Vaststelling van de agenda.

DE AGENDA WORDT DOOR DE RAAD VASTGESTELD.

4. Vragen van de raad

ER ZIJN GEEN VRAGEN.

5. Hoofdpijnenakkoord "Rijswijk maken we Samen!"

De fracties reageren op het Hoofdpijnenakkoord "Rijswijk maken we Samen!".

Er zijn 2 termijnen, zo stelt **de voorzitter**.

1^e TERMIJN

Als eerste geeft **de voorzitter** het woord aan **mevr. Bentvelzen (BvR)**.

Mevr. Bentvelzen (BvR) heeft het volgende betoog:

Kort geleden, 21 maart waren de gemeenteraadsverkiezingen. De weken daarvoor zag je alle politieke partijen volop aanwezig op straat. Iedereen werd aangesproken en er werd druk gebruik gemaakt van social media over waar iedereen allemaal was en wat er anders moest. Inwoners waren even het middelpunt in Rijswijk. Dan is daar die 21ste maart waarin 's avonds de eerste uitslagen bekend waren en de onderhandelingsgesprekken van start konden gaan. Hoe deze gelopen zijn weet een ieder van ons, Beter voor Rijswijk is alles behalve te spreken over de gang van zaken hieromtrent. We zijn overduidelijk met een "kluitje in het riet gestuurd" met als klap op de vuurpijl het zogenaamde eindrapport van de aangestelde verkenner. Vervolgens sluit diezelfde meneer van der Tak aan als informateur zonder enige openheid daaromtrent naar andere partijen. Het geeft al genoeg te denken hoe de collegepartijen tegenover de oppositiepartijen staan. We kunnen onze lol op!

Maar dan zijn we dus weer terug bij waar ik begon. Tijdens de campagne van alle partijen staan ineens de inwoners voorop. Zodra de verkiezingsuitslag bekend is, verdwijnen inwoners weer naar de achtergrond. Er wordt op onbekende locaties vergaderd tussen een paar partijen en de inzet van de partijen in die vergaderingen zijn daarbij niet bekend. Net zoals de voorgestelde raadsconsultatie welke achter de schermen moest plaatsvinden bij dit college.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Maar hoe betrek je die inwoner die tijdens de campagne zo in beeld was nu bij een nieuw collegeprogramma? Hoe laten we die inwoners, ondernemers, instellingen etc. nu hun mening geven? Deze mensen mochten zich aanmelden voor een aparte consultatie georganiseerd in de Broodfabriek. Ongeveer 180 mensen zijn daar op afgekomen, grotendeels vanuit instellingen en bedrijven, wéér niet die belangrijke burgers! De bekendmaking hiervan werd gedaan via de sociale media kanalen en een krantenartikel in de Groot Rijswijk. Laat nu bij uitstek de Groot Rijswijk vreselijk slecht bezorgd worden. We kunnen in ieder geval naar de “buhne” roepen dat ze zelf de keuze hadden om mee te kunnen praten afgelopen 16 mei ala de allianties en beloften van WIJ.

Dan nu, voor ons ligt het coalitieakkoord 2018-2022, een akkoord op hoofdlijnen welke nog verder moet worden ingekleurd. Een akkoord die bol staat van ambities! Beter voor Rijswijk heeft het hoofdlijnenakkoord met veel interesse maar zeker ook met veel verbazing gelezen. Sommige stukken lijken allereerst copy cat, om de titel van dit akkoord maar naast die van Utrecht te leggen waar het vorige akkoord heette “Utrecht maken we samen”! en het huidige akkoord welke 17 mei is voorgelegd in Roermond; “Roermond maken we samen”.

Er wordt aangegeven op de eerste pagina dat we stimuleren dat mensen zelf verantwoordelijkheid nemen voor eigen initiatieven en dat we dit onder meer faciliteren d.m.v. Stadskracht. Kunt u BVR toelichten hoe u Stadskracht nu naar buiten gaat brengen, daar waar de jongeren tijdens het jongerendebat al aangaven dat ze het daar voor het eerst hoorde? Als we verder kijken heeft het college het over burgerinitiatieven als G1000 en participatie instrumenten als Right to Challenge, waar hebben we het nu over, laten we nu eerst eens die burgerparticipatie op de kaart krijgen in Rijswijk!? Toen ik dit alles las heb ik direct een extra set uitgeprint en ben ik naar mijn oma gereden van 76 jaar. Ik heb haar dit stuk gegeven en haar gevraagd het te lezen, een aantal dagen later heb ik samen met oma besproken wat zei vond van het hoofdlijnenakkoord. Zij verbaasde zich als een van de oudere in Rijswijk enorm, oma zal als rode draad door de rest van mijn verhaal worden meegenomen.

Duurzaam:

In het stuk hebben we het over klimaatadaptatie, circulaire economie, circulair ondernemen en over de doelstelling om in 2030 te voldoen aan de luchtkwaliteitsnormen van de Wereldgezondheidsorganisatie. U begrijpt, ik was oma in de eerste zin al kwijt en dan nog de vraag; zitten we hier nu in Rijswijk of in Brussel? Rijswijk is geen eiland, prachtig om te voldoen aan de eisen maar je lost het niet op door wat spuitbussen met Zwitserse berglucht. Dit pak je Europees aan en dan volgt Rijswijk. Zinloos om dit als college op te nemen in je programma. Beter voor Rijswijk is het eens dat duurzaamheid een belangrijke pijler is en moet zijn in onze gemeente. Maar laten we nu niet denken dat we in Rijswijk de wereld kunnen verbeteren. Laten we kijken naar wat we hier vanuit het Rijswijkse met de burgers en ondernemers kunnen bewerkstelligen en geen glazen bol principes hebben zoals een energieneutraal Rijswijk in 2040 en/of circulaire economie in 2050. U regeert hiermee minstens 5 college perioden over uw graf heen! We moeten een scheiding maken tussen Europese wetgeving waar we ons toch al aan dienen te houden en wat we nu zelf kunnen doen. Is het nieuwe college zich er van bewust dat een woning energieneutraal maken zo'n 25.000 euro per huishouden kost? Nee dit verzint BVR niet, dit blijkt uit onderzoek van het Economisch instituut voor de bouw na vragen van het ministerie van Economische Zaken. Onbetaalbaar voor vele dus!

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Leefbaarheid:

Oma dacht bij Stadsas iets heel anders te lezen gezien de vele Engelstalige woordkeuzes in dit stuk, wat oma er van maakte zal ik jullie besparen. Beter voor Rijswijk vindt het vreemd te lezen dat 'we werken aan een plaats voor iedereen' en deze dan wordt uitgesplitst in groepen als jong, oud, rijk, arm, starters, statushouders. Het bevreemd ons dat juist dit college groepen gaat benoemen terwijl we het over samen en verbinden hebben, hiermee creëer je juist dat je groepen wegzet. We passen innovatieve technieken toe zoals het nationaal programma Smart City Living Lab, tja, wie kent het niet? Beter voor Rijswijk hoort graag nadere toelichting. Beter voor Rijswijk hoort ook graag van het college wat zij bedoelen met de circulaire ambachtscentra. We zetten de ingezette lijn door met betrekking tot de governance van Avalex met een slag om de arm om te experimenteren met andere partijen. Wat bedoelt het college hiermee? Als Avalex niet goed presteert dan moet je toch gewoon overstappen naar een ander afvalverwerkingsbedrijf?

Wonen:

Over het Asielzoekerscentrum houden we ons aan de afspraken met het COA staat er in het hoofdlijnenakkoord. Dat is natuurlijk prima maar wees concreet? De eerste afspraak is namelijk 3 jaar met een eventuele (zo nodige) verlenging naar 5 jaar. Voor de VVD kan het AZC dicht als we het verkiezingsprogramma er op na slaan, WIJ vond het ook niet nodig bleek uit de stemwijzer dus BVR is benieuwd welke afspraken het college hier al over gemaakt heeft. U geeft aan bij te willen bouwen voor het middensegment, daar is Beter voor Rijswijk uiteraard voor, desondanks vragen wij ons af of u al projectontwikkelaars gevonden heeft die deze huizen kunnen en willen bouwen? De bouwkosten stijgen, huidige projecten lopen enorm uit? Om de huisvesting van statushouders als aparte groep te benoemen in dit collegeakkoord is beter voor Rijswijk het niet mee eens. We zijn het niet eens omdat het benoemen overbodig is gezien het een wettelijke taak is en daarnaast moet een ieder in rijswijk recht hebben op een sociale huurwoning óók de jongeren in Rijswijk die het ouderlijk huis willen verlaten etc. Oma ziet graag meer woningen voor ouderen in het kader van behoefte gesproken. Ouderen willen wel doorstromen naar kleinere woningen echter zijn deze er gewoonweg niet! Daarmee zet men de markt op slot.

Mobiliteit:

We willen met elkaar dat Rijswijk uitstekend bereikbaar is, hoort daar ook de buslijn 18 en 23 bij voor dit college? U heeft aan in het hoofdlijnen akkoord dat het college zich hard zal maken voor een goede openbaarvervoersverbinding tussen Rijswijk Buiten en het Reinier de Graaf ziekenhuis, kan daar dan nu niet al gekeken worden naar een soort shuttle bus? We faciliteren innovatieve mobiliteit en elektrisch vervoer, gaan we auto's aanschaffen als gemeente en deze faciliteren voor de inwoners? Wat betreft het parkeren, wanneer komt die evaluatie en gaat de gemeente nog eens kijken naar de mogelijkheid van een scanauto? En het fiscaal parkeren, gaat het college dit invoeren om het parkeren goedkoper te maken in rijswijk? Wie gelooft dat nog! Beter voor Rijswijk zal kritisch blijven volgen. De kraskaarten die je voorheen kon kopen bij de gemeente om je auto te parkeren of om de visite kosten te besparen konden worden gebruikt tot 1 mei 2018. Kan het college een verklaring geven waarom er nog steeds kraskaarten achter de autoruiten liggen en er klaarblijkelijk geen of onvoldoende handhaving plaatsvindt. In Rijswijk zijn er op sommige plekken in een straal van 500 meter 3 verschillende zones te vinden, hoe moet men dit nu in hemelsnaam begrijpen? Het hele parkeerbeleid lijkt momenteel een lachertje in Rijswijk! Er staan vele nieuwe ontwikkelingen genoemd omtrent het parkeren maar laten we nu eerst eens met z'n alle de

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

evaluatie afwachten! Voor we wederom iets nieuws verzinnen wat faalt. Pluspunt die beter voor Rijswijk wil meegeven is dat we als gemeente tegen de verbreding zijn van de Vliet (Rijn-Schiekanaal)

Groen:

We realiseren ecologische groenbeheerplannen voor heel Rijswijk staat er in het akkoord. Horen berenklaauwen daar ook bij? Of gaan we deze effectiever bestrijden, Rijswijk staat er vol mee. Bij groen hoort ook aandacht voor blauw staat er in het akkoord. Beter voor Rijswijk wil het beoogde college meegeven dat de waterschappen al kenbaar hebben gemaakt geld klaar te hebben liggen om schoolpleinen blauw/groen te maken, BvR zou zeggen ga zo snel mogelijk met hen in gesprek! U wilt ook wat doen aan de waterberging. In de hoekpolder is toch een zeer grote opvang die gebruikt kan worden bij enorme wateroverlast? Verklaar u nader.

Sociaal domein:

Het is goed dat het college de koers blijft voortzetten als het gaat om armoedebestrijding zeker voor de kinderen in kwetsbare situaties. Het is een mooie ambitie om een GGZ inloop te willen hebben in Rijswijk echter weet u wat daar de kosten van zijn, is er al gekeken naar mogelijke locaties? In de laatste bullit praat het college over ontschotting, dit is ambtelijk jargon vanuit het sociaal domein waarvan oma en zeker de burgers geen snars van begrijpen. Het woord ontschotting komt immers niet eens voor in de dikke van Dale. Tevens nog de vraag m.b.t. werken; mensen die wel kunnen maar niet willen werken gaan we aanpakken staat er in het akkoord. Dit werd ook door wethouder Lugthart gezegd toen hij nog verantwoordelijk was voor die portefeuille, daar is niet heel veel van terecht gekomen. Hoe denkt het college dit nu wel te realiseren? vergeet de groep die vanuit de Wet langdurige zorg en het voormalige beschermd wonen komen niet. ook deze moeten we opnemen in de gemeente met ambulante hulpverlening en woningen

Sport:

We stimuleren voldoende beweging, gezond eten, niet roken en een matiger gebruik van alcohol. Fijn dat het college de ambitie heeft om de Rijswijkse burger te stimuleren om te juiste keuzes te maken maar gaat dit niet wat ver? Mag een ieder daar niet zelf over beslissen is dat geen Grondrecht? Onaantastbaarheid van het menselijk lichaam? Laat een ieder voor zichzelf beslissen wat goed of slecht is en laten we ons als college druk maken om zaken die er toe doen. De sportnota wordt verder uitgewerkt met onder andere als onderdeel de sportraad. Kan het college eens kijken of hier ook aangesloten zou kunnen worden door onafhankelijke mensen die niet gelinkt zijn aan een vereniging? Dit zou een betere balans kunnen brengen! Als laatste is beter voor Rijswijk blij te lezen dat we sport en welzijn koppelen, we nemen daarmee voorzichtig aan dat we dan eindelijk een buurthuis van de toekomst krijgen in Rijswijk? Als dat zo is, let dan wederom goed op het financiële plaatje hiervan, ga eens kijken bij voetbalvereniging Laakkwartier die hier al heel ver in zijn en dit fantastisch doen.

Economie en werk

Het college legt hierin een link; werkeloosheid aan de ene kant en klimaatverandering aan de andere kant. Er wordt aangegeven dat bedrijven hun businessmodel kunnen aanpassen zodat er ingezet kan worden op bedrijven die bijdragen aan innovatie, productie of installatie van duurzame

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

energie en/of circulair ondernemen. Denkt het college dat als je dit bestaande of nieuwe bedrijven oplegt, deze zich graag in Rijswijk willen vestigen/blijven? Tevens vinden we buiten de Bogaard en de plaspoelpolder niets over overige gebieden als; oud-Rijswijk, walldhoornplein, Ravensteijnplein etc. wat wil het college met die gebieden?

Welzijn

Door de nieuwe manier van subsidie verstrekken is de kans op misbruik van die subsidies enorm gevoelig. College, let daar a.u.b. op!

Veiligheid

Er staat in het akkoord iets over bestrijding van de ondermijnende criminaliteit. Onlangs heeft beter voor Rijswijk daar nog vragen over gesteld en we zien de beantwoording met veel belangstelling tegemoet zeker nu het onderwerp in het hoofdlijnen akkoord is opgenomen. Beter voor Rijswijk vind het wel bijzonder dat we in Rijswijk op het onderwerp veiligheid met slechts een 7-tal bullits in het hoofdlijnen akkoord de veiligheid van de Rijswijkse burgers kunnen gaan garanderen. Zeker gezien ons vanuit voornamelijk veel ouderen vele andere geluiden ten gehore zijn gekomen als het gaat om het veilige gevoel, wat uiteindelijk ook te maken heeft met veiligheid. Daarnaast is onlangs de misdaadmeter gepubliceerd waarin Rijswijk ook gestegen is in positie rondom veiligheid. We staan met plek 31 beduidend hoger op de lijsten dan de randgemeenten delft welke op plaats 47 staat, Leidschendam – Voorburg die op plaats 83 staat en het Westland welke op plaats 137 staat. Wat beter voor Rijswijk betreft is dit zorgelijk te noemen.

Onderwijs en cultuur

In het hoofdlijnen akkoord wordt er gesproken over de juiste plek, kansengelijkheid en talent ontwikkelen. Hoort hier binnen Rijswijk ook het niveau boven het vmbo? Daarin is namelijk enorm weinig keuze voor de Rijswijkse kinderen. Daarnaast is er niet al te lang geleden een nieuwe school geopend in Rijswijk buiten waar nu al een wachtlijst is en een tekort voor de nog te moeten plaatsen kinderen uit de woonwijk. Nu geeft het college als beantwoording dat er nog een school geopend wordt, deze bevindt zich aan de andere kant van de Beatrixlaan in Parkrijk echter is dat montessori onderwijs. Niet ieder kind is voor dat soort onderwijs gemaakt, dat zou men moeten weten. Wat gaan we doen met die wachtlijsten? Het grote gros van de kinderen verlaat Rijswijk wanneer zij de middelbare school uitkiezen. Als reden hiervoor wordt er aangegeven dat ze zich niet thuis voelen binnen het huidige aanbod. Als voorbeeld het Rijswijks Lyceum, openbaar onderwijs, heeft onlangs de lesroosters aangepast voor de ramadan periode, een openbare school! Is het college voornemens hier nog wat aan te doen?

Er wordt aangegeven dat we kunst- en cultuureducatie op school en buitenschools ondersteunen. Behoren hier ook het BB museum en het museum Rijswijk bij? Wordt er met deze musea geschakeld?

Huis van de stad:

We wachten de rapportages af en zijn enorm nieuwsgierig of het allemaal wel binnen de gestelde financiële kaders past. Beter voor Rijswijk neemt aan dat in de uitwerking, de ondergrondse garage onder de vijver wordt meegenomen.

Financiële kaders:

Het hoofdlijnen akkoord geeft aan; we maken wel een egalisatiereserve voor groen, onder meer

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

gevoed door extern geld. Extern geld? Gaat dit aan de bomen groeien? Ook oma snapt er niets meer van. Tekorten compenseren we in eerste instantie binnen een beleidsprogramma en meevallers laten we in eerste instantie terugvloeien naar de algemene middelen, in tweede instantie doen we dat niet?? Er staat nergens niets in hoe het college alle ambities wil verwezenlijken en gaat financieren. Het geeft absoluut geen pas om dit vooruit te schuiven, ook al werd dit wellicht door voorgaande colleges ook gedaan, er is geen euro onderbouwing. Onlangs is er nog aangegeven dat er wel degelijk financiële kaders bekend zijn maar dat we die pas gaan bespreken in juni. Waarom heeft het college er niet voor gekozen direct een enige financiële onderbouwing toe te voegen in de zeeën van tijd die men gehad heeft tussen de verkiezingen en nu.

Belastingen;

We verhogen de onroerendzaakbelasting als laatste middel, als dit noodzakelijk is voor de financiering van onvoorziene kosten bijvoorbeeld bij de decentralisatie uitkeringen in het sociaal domein of op de grondexploitatie. Nou dan kunnen we die alvast gaan door berekenen want we hebben een tekort op het BUIG budget van 2,5 miljoen om maar mee te beginnen!

Informatievoorziening;

Er wordt aangegeven dat de raad hierover gerapporteerd wordt op hoofdlijnen? Waarom niet in volledigheid?

Uitstekende dienstverlening

De gemeente verrast inwoners positief met snelle en adequate service. Niet de regels staan centraal maar de bedoeling achter de (aan)vraag dit betekent maatwerk. Betekend dit dan ook dat in Rijswijk het gedogen weer is begonnen? Om die snelle adequate dienstverlening te realiseren? Mag als voorbeeld de horeca gewoon weer open in afwachting van? Tevens refereert het college ook hier weer aan loket stadskracht. Ik wil het college even terug meenemen naar het jongerendebat in de schouwburg van afgelopen maart. Geen enkele jongere kende stadskracht en konden het op dat moment ook niet zo snel vinden. Wethouder Jeugd was hier zelf ook bij aanwezig, moet dat dan die uitstekende dienstverlening gaan worden? Dan houdt beter voor Rijswijk haar hart vast.

Om op het laatste door te gaan kan beter voor Rijswijk in ieder geval vraagtekens zetten bij de inzet van de afgelopen verkiezingen waarin jongeren als uiterst belangrijk werden gekenmerkt. Grappig dat het woordje jongeren welgeteld 1x in het hele hoofdlijnenakkoord voorkomt en het woordje jeugd ook als onder "wethouder jeugd" een gemiste kans! Dit geldt voor wel meerdere onderwerpen, ik zal ze niet allemaal noemen want ik ben nu wel lang genoeg aan het woord geweest maar ook dierenwelzijn is heel opvallend niets over opgenomen in het hoofdlijnenakkoord.

Beter voor Rijswijk wenst het college heel veel wijsheid toe met de verdere invulling van het collegewerkprogramma. Beter voor Rijswijk ziet deze met enorm veel belangstelling tegemoet.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

De voorzitter geeft het woord aan **mevr. Borsboom (GL)**. Ze heeft het volgende betoog.

Een vriend zei mij onlangs: 'Democratie is meer dan de helft plus één'. Nieuwe vormen van democratie daar wordt naarstig naar gezocht, maar zoals Churchill lang geleden al zei: „Vele regeringsvormen zijn uitgeprobeerd en zullen worden uitgeprobeerd in deze wereld van zonde en ellende. Niemand beweert dat democratie perfect of alwetend is. Inderdaad, er wordt gezegd dat democratie de slechtste regeringsvorm is, met uitzondering van al die andere vormen die van tijd tot tijd zijn uitgeprobeerd.” In mijn optiek is het precies zoals Andre Rouvoet zeven jaar geleden schreef in zijn opiniestuk in Trouw: 'De essentie van een democratie is niet dat de meerderheid beslist. Dat is 'slechts' een procedureel aspect, nodig om tot besluitvorming te komen. Het hart van de democratie klopt in het besef dat de meerderheid bij besluiten zoveel mogelijk ruimte laat aan minderheden en hun opvattingen en gedragingen.' En dat juist met de gedachte aan onze rechtsstaat, de basis van onze democratie in gedachte. Één gezonde democratie heeft een oppositie nodig die niet meeregeert, maar alternatieven biedt, zo zegt Ruud Koole, hoogleraar politieke wetenschappen aan de Universiteit van Leiden.

Na de verkiezingen op 21 maart is in gezamenlijkheid besloten een verkenner aan te stellen. Dit werd van groot belang geacht om te komen tot een onafhankelijk proces waarin elke partij de mogelijkheid geboden werd om te komen tot de kern van een nieuwe coalitie. Unaniem is gekozen voor verkenner Sjaak van der Tak. Hij heeft daarvoor diverse gesprekken gevoerd en zijn verslag gepresenteerd aan de gemeenteraad. Het verslag had als titel 'verbindend, duurzaam en verantwoord'. In dat verslag werd de aanbeveling gedaan te komen tot een coalitie van GroenLinks, VVD, D66 en Wij.Rijswijk, maar wel met de opdracht te komen tot verbinding. Vanavond staat het hoofdlijnenakkoord ter bespreking op de agenda; het eerste resultaat van de onderhandelingen waar we elkaar juist op de drie thema's gevonden hebben. En wellicht is de aanloop daar naartoe niet altijd even perfect gegaan en zijn er partijen buiten de coalitie gevallen; de wil en de intentie om te komen tot een rijker en flexibeler akkoord met méér draagvlak is uitgangspunt!

Verbindend

Het verbindende in de manier waarop we willen besturen. Open en samen met de raadsleden, bedrijfsleven, organisaties en inwoners, omdat luisteren en samen bouwen aan een nog mooier Rijswijk belangrijke bouwstenen zijn voor vertrouwen. En omdat de legitimiteit van ons bestaan als stadsbestuur geheel op die Rijswijkers en belanghebbenden rust. Een hoofdlijnenakkoord omdat we in die verbinding het akkoord uit willen werken in een uitvoeringsagenda. De bijeenkomst van 16 mei jongstleden in de Broodfabriek was een eerste ontmoeting om bij te dragen aan de uitvoeringsagenda van het akkoord. Want het bijdragen kan nog steeds en te allen tijde en de online enquête kan komende dagen nog ingevuld worden. Om mee te doen, mee te denken en mee te beslissen, want Rijswijk maken we samen. Omdat we ruimte zien in onze democratie en daarin willen experimenteren om zo gezamenlijk op zoek te gaan naar de gedeelde normen en individuele waarden die juist onze rationale democratie zo hard nodig heeft. Daarbij gaat het er niet alleen om eruit te halen wat erin zit. Nee, we moeten investeren in het proces en luisteren naar elkaars standpunten (om zo te leren hoe tot een compromis te komen). Om zo het vertrouwen dat er wel is in democratie maar minder in politiek te kunnen herstellen. Echter, zo'n weg is niet in één keer bewandeld.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Duurzaam

Omdat we als coalitiepartijen de noodzaak zien om in een toekomstbestendig en leefbaar Rijswijk te investeren voor ons en toekomstige generaties. Om de uitdagingen aan te gaan zoals de energietransitie en een gezonde stad waarin de balans met ons groen wordt gezocht. Maar ook duurzame economische ontwikkeling, mobiliteit en de behoefte aan betaalbare woningen. Versterking van de gemeentelijke organisatie en dienstverlening is de basis hiervoor. Deze erkenning is er duidelijk want natuurlijk zal niet alles in een keer op de manier waarop we willen gerealiseerd kunnen worden. Dat vergt leren, doorzetten, samen verantwoordelijkheid nemen en communiceren van een ieder. Met veel enthousiasme en zin vanuit ons als coalitiepartijen. Dat we niet allemaal in één coalitie zitten betekent absoluut niet dat we niet open staan voor ideeën, input en samenwerking. Juist om te komen van de grote ambities naar concrete uitvoeringsagenda's en omdat dit nu juist een opgave is die je niet alleen kunt doen. Juist hierin moeten de tegenstellingen in onze maatschappij niet groter worden, omdat gelijkgestemdheid soms makkelijker is, nee juist nu moeten we die verkleinen.

Verantwoord

Verantwoord bestuur draagt bij aan het bij elkaar brengen van democratie en lokale politiek; immers als je als politicus vertelt wat je gedaan hebt en waarom en als je een ander datzelfde vraagt dan ontstaat er gedeelde verantwoordelijkheid waarvan vertrouwen de basis is. Dat houdt wel in dat iedereen, ook minderheden, mee mogen doen. Het financiële kader staat, echter de doorrekening en begrotingswijziging zullen vanuit de inhoud bij het kaderdebat op 3 juli en in cijfers bij de begroting in november doorgevoerd worden. Juist omdat de traditionele weg van een dichtgetimmerd en doorberekend akkoord niet gekozen is. Hoe we zo goed mogelijk inzicht geven, transparant verantwoording afleggen zodat er goed toezicht gehouden kan worden, door u als raadsleden, door de inwoners en betrokkenen. Verantwoord besturen kan echter alleen als een ieder zijn aandacht over zijn eigen belangen en die van het gemeenebest verdeelt.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Sleddering (VVD).

De heer Sleddering (VVD) stelt het volgende:

Vanavond bespreken wij het hoofdlijnenakkoord van GL VVD D66 en WIJ. Het kwam tot stand na pittige onderhandelingen, waarbij met name GL en VVD regelmatig recht tegenover elkaar stonden. Daar zal niemand vreemd van op kijken. Maar bij beide partijen, maar eigenlijk bij alle 4 partijen, overheerste het verantwoordelijkheidsgevoel ten opzichte van de kiezers en de stad. De VVD steunt dit hoofdlijnenakkoord en de kandidaat wethouders en hoopt dat het College nu snel aan de slag kan...ik zeg doen!

Een paar punten over het proces vanaf verkiezingen tot nu toe:

- De kiezer heeft het vorige College gesteund door de deelnemende partijen te steunen (winst voor GL VVD, Bjorn Lugthart en het gelijk blijven van D66) met uitzondering van Gemeentebelangen Rijswijk. De overige vier partijen hebben een meerderheid van 16 zetels.
- De VVD (samen met D66) had graag, gelet op verbreding en draagvlak, nog een partij uitgenodigd om mee te doen namelijk het CDA. Andere partijen hadden daar helaas geen behoefte aan.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

- Belangrijke onderwerpen voor de VVD bij de onderhandelingen waren: bereikbaarheid/mobiliteit, financiële degelijkheid/betaalbaarheid en een zorgvuldig stadsbestuur met een grote prioriteit voor het op orde brengen van de ambtelijke organisatie, het uitvoeren en handhaven van bestaande plannen en afspraken. Geen nieuwe visies en lange termijnen visioenen, maar eerst de boel op orde. In dit hoofdlijnenakkoord is van deze punten veel terug te zien, net als bij de belangrijke portefeuille die de VVD in dit College gaat vervullen.
- De vernieuwde VVD fractie gaat graag aan de slag voor Rijswijkse burgers en bedrijven in het belang van de stad. Met goede ideeën en initiatieven van de fractie zelf, maar ook goede ideeën die aansluiten bij het VVD programma en die buiten het coalitieakkoord vallen, kunnen op onze steun rekenen

Ik wens het College veel succes en met name de aanstaande wethouder Van der Pol een hele boeiende en succesvolle periode toe!

De voorzitter geeft het woord aan **de heer Dolmans (D66)**.

De heer Dolmans (D66) stelt het volgende:

D66 Rijswijk is blij met het resultaat van de onderhandelingen tussen GroenLinks, VVD, D66 en Wij..

Het is een ambitieus akkoord dat door samenwerking Rijswijk en de Rijswijkers vooruit zal brengen.

D66 heeft campagne gevoerd voor gelijke kansen voor iedereen; goed onderwijs, goed wonen, goed werk. De kiezer in Rijswijk heeft dat beloofd met opnieuw vier zetels in deze raad en daarmee hebben we het vertrouwen van onze kiezers behouden. Dat is dus een goed uitgangspunt om door te zetten op een door ons eerder ingeslagen weg.

Formeren is dan in de eerste plaats kijken naar de uitslag en op zoek gaan naar meerderheden. En in de tweede plaats de voorkeuren uitspreken voor die meerderheden. D66 Rijswijk is daarover voor de verkiezingen al duidelijk geweest. En daarna hebben we gekeken naar de uitslag en onze voorkeuren bevestigd.

D66 Rijswijk herkent dan ook, niet geheel verrassend, heel veel punten uit haar verkiezingsprogramma in het nu gesloten hoofdlijnenakkoord. Toen we ons programma opstelden wisten we dat het niet gemakkelijk zou worden. Wij zijn daarover eerlijk geweest naar onze kiezers; geen gemakkelijke oplossingen voor ingewikkelde problemen.

Er ligt echt dan ook een enorme opdracht voor het nieuwe College.

Allereerst de acute zaken: de straatverlichting, de afvalinzameling, het parkeren.

En nog meer uitdagingen: de schuldenpositie, door voormalig D66 wethouder Nicole Dierdorp behoorlijk teruggedrongen maar nog steeds zo'n 3,000 euro per Rijswijker. De schuldenpositie beperkt het investeringsvermogen van de gemeente en van die beperking moeten we zo snel mogelijk van af.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Verder de woningbehoefte, de leegstand in de Plaspoelpolder, Hoornwijck, In de Bogaard en andere bedrijven- en winkelcentra. Hoe graag we ook willen en ons best doen: het gaat niet van vandaag op morgen opgelost worden. En dan de echt langere termijn; de economische vitaliteit van Rijswijk, de kwaliteit van de ambtelijke organisatie – noodzakelijke voorwaarde voor alles -, de oude woningvoorraad energieneutraal.

Dit alles wordt geen gemakkelijke klus. Het vergt doorzettingsvermogen, focus op de langere termijn en de verbinding, duurzaamheid en verantwoordelijkheid. Woorden die de basis zijn voor dit hoofdlijnenakkoord.

En ik hoor het scepticisme uit de raad, en uit de samenleving. Maar we moeten wel samen verder voor de toekomst van Rijswijk. Wat D66 betreft: een bruisende toekomst; uitdagend, leuk, spannend! Met gelijke kansen voor iedereen!

De intenties en ambities van D66 Rijswijk, GroenLinks, VVD en Wij. zijn hiervoor duidelijk neergelegd in het hoofdlijnenakkoord. En het lukt alleen met een goede bestuurscultuur en met de goede mensen. Juist daar ligt een ijzersterk team voor.

D66 Rijswijk heeft er alle vertrouwen in dat de voorgestelde vier wethouders, Marloes, Jorke, Armand en Björn Lugthart, de juiste personen zijn voor deze klus.

Met hen nu: aan de slag!

De voorzitter geeft het woord aan **mevr. Besteman (CDA)**.
Mevr. Besteman (CDA) stelt het volgende:

Het is vandaag 29 mei. Ruim twee maanden na de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart jl.

En nu pas spreken we in Rijswijk voor het eerst in de openbaarheid over de collegevorming en alles wat zich in dat licht de afgelopen maanden heeft afgespeeld.

En dat is hoog tijd.

Want het CDA heeft vragen. Die vragen hebben we eerder gesteld, maar er kwam tot op de dag van vandaag geen antwoord.

De onderhandelende partijen zwegen in alle talen.

Vandaag verwachten wij dat antwoord wel.

Op de verkiezingsavond in maart was al duidelijk dat de oude coalitie getalsmatig gewoon door kon gaan.

Maar ook werd al snel duidelijk dat één van de collegepartijen nog buiten het te vormen college gelaten werd; en het draagvlak van de nieuwe coalitie werd zo verder versmald tot de kleinst mogelijke meerderheid van deze raad.

Maar waarom dat was?

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Dat bleef onbesproken. En ik zou daar vanavond nu toch echt wel eens een verklaring voor willen horen. Dan het draagvlak; waar deze vier partijen zo naarstig naar op zoek zeggen te zijn. Daar begint de schoen toch echt te wringen.

Een college met deze kleinst mogelijke meerderheid vorm je, als je inschat dat er grote politieke verschillen bestaan met de andere partijen.

Hoe verhoudt zich dat dan tot die zogenaamde zoektocht naar draagvlak?

Ik hoor overigens graag waar de 4 partijen die grote politieke verschillen dan eigenlijk zien.

En is het niet zo dat in een politieke arena waar dan klaarblijkelijk grote politieke verschillen te verwachten zijn, je ook stevige politieke debatten verwacht. Debatten op het scherpst van de snede.

En dat is prima. Voor het CDA in ieder geval.

Want het openbare debat is van groot belang voor een weerbare democratie.

Inhoudelijke verschillen worden immers beslecht in een openbare, transparante, politieke arena.

Niet achter gesloten deuren. Maar openbaar.

Zo doen we dat in een democratie. Want in een democratie leg je verantwoording af aan de kiezer. Niet met stilzwijgen en de kaken stijf op elkaar. Nee, met woorden in een openbaar debat.

En dat is, wat het CDA betreft, echt waardig met elkaar om gaan.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Lugthart (WIJ.)

De heer Lugthart (WIJ.) begint zijn betoog door te stellen dat WIJ. heel trots is op het resultaat bij de verkiezingen. WIJ had bijna een vierde zetel en 2500 mensen hebben op ons gestemd en staan dus achter onze opvattingen. Daar zijn we trots op!

Tijdens de onderhandelingen hebben we onze punten ingebracht en mogen we stellen dat we de belangrijkste punten hebben binnengehaald. Op het gebied van dienstverlening, een andere manier van participatie, right to challenge, duurzaamheid, een circulaire economie, een visie op mobiliteit en op volksgezondheid.

Op hoofdlijnen kunnen we spreken van een goed akkoord en we hebben er zin om de komende vier jaar samen met de fracties, ambtelijke organisatie, inwoners en andere belanghebbenden invulling te geven aan dit Akkoord.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Keus (GBR).

De heer Keus (GBR) stelt het volgende:

Voorzitter,

"War is peace", "Freedom is slavery", and "Ignorance is strength". Dit zijn de beroemde slogans uit de toekomstroman '1984' van George Orwell, waarin hij beschrijft hoe in het totalitaire Oceania de Partij aan de macht kon blijven door de controle over het taalgebruik van haar onderdanen. Een belangrijk onderdeel van deze Nieuwspraak (Engels Newspeak) is de zogenaamde 'Dubbeldenk' (Doublethink) wat het best kan worden beschreven als het accepteren van twee elkaar uitsluitende gedachten.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Het was aan dit boek 1984 waaraan ik moest denken nadat ik het Hoofdlijnenakkoord 'Rijswijk maken we samen' van de vier coalitiepartijen had gelezen. Niet omdat ik denk dat Rijswijk in 2022 is getransformeerd in een Nederlandse versie van Oceania. Nee voorzitter, de reden waarom ik aan 1984 moest denken was vanwege de vele 'Dubbeldenk' die in het akkoord voorkomt.

Onder de pijler 'verbindend' wordt iedereen door de coalitie uitgenodigd om mee te doen. Maar hoe verbindend ben je daadwerkelijk als je een partij op voorhand uitsluit van samenwerking? Hoe is het mogelijk dat partijen die zich meer willen inzetten en richten op verbinding met de Rijswijkse samenleving, tegelijkertijd niet de democratische beschaafdheid kunnen opbrengen om met de grootste partij serieus te onderzoeken of er 'verbinding' mogelijk is. Zien zij niet hoe ironisch het is dat zij een groep Rijswijkers uitsluiten omdat de partij waar zij op gestemd hebben groepen zou (waar halen ze dat vandaan?) uitsluiten?

Op 7 april jl. heeft lijsttrekker Ronald van der Meij - tevergeefs - een dringend beroep gedaan op de fractie van GroenLinks om samen met de fractie van BvR op inhoud een eerste proeve van een coalitieakkoord te schrijven. GBR was en is nog steeds ervan overtuigd dat een dergelijke poging een grote kans van slagen had, temeer in de verkenning van de informatiefase niet is gebleken van programmatische breekpunten. GroenLinks heeft er echter voor gekozen onze oproep compleet te negeren en niet in te gaan op de vraag waar nu precies die onoverbrugbare verschillen liggen met BvR.

Officieus weten we inmiddels dat GroenLinks vooral moeite heeft met de 'tone of voice' van BvR en dat de keuze om niet te verbinden met BvR te maken heeft met een 'verkeerd gevoel'. Dat staat GroenLinks natuurlijk vrij en daar is, op zichzelf, niets ondemocratisch aan. Wel staat in schril contrast met het streven van GroenLinks naar een bestuurscultuur waarbij mensen meedoen in plaats van uitgesloten worden. De door de coalitiepartijen georganiseerde 'meedenksessie' over het hoofdlijnenakkoord was tegen deze achtergrond slechts een doekje voor het bloeden en daar wenste GBR, samen met de gehele oppositie, niet aan mee te werken.

Voorzitter, de nieuwe coalitie heeft een valse start gemaakt en daarmee de onderlinge verhoudingen ernstig verstoord. Grote groepen Rijswijkers, veel groter dan de 180 in De Broodfabriek, zijn boos en teleurgesteld over het doorgelopen proces en vragen zich af of stemmen überhaupt nog wel zin heeft de volgende verkiezingen. Ik begrijp dat persoonlijk wel - helaas. Als relatief nieuwe inwoner van Rijswijk heb ik ook vaak met verbazing gekeken naar de gang van zaken.

In tegenstelling tot de verkenner Sjaak van der Tak vond ik niet dat er met een zekere waardigheid over elkaar wordt gesproken. Zo getuigt het van weinig respect om te spreken over een college bestaand uit de partijen van de huidige coalitie, wetende dat GBR daar ook onderdeel van is - net als de fractie van de SP overigens maar dat terzijde. Daarnaast was het weinig chique, ik moet het gezegd hebben, hoe er met Ronald van der Meij is omgegaan door sommige aanwezigen hier in deze zaal. Ronald is een echte vak-wethouder, wars van politieke spelletjes, die altijd keihard heeft gewerkt voor onze mooie stad. Het cliché lijkt te kloppen dat linkse politici zo begaan zijn met het lot van de mensheid, dat ze de mens wel eens uit het oog verliezen.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Het lot van de mensheid, voorzitter, wordt overigens door deze linkse coalitie onlosmakelijk verbonden met dat van de aarde. En de aarde wordt volgens sommige onheilsprofeten in zijn bestaan bedreigd door 'klimaatverandering'. Onder de pijler 'duurzaam' lezen we in het Hoofdlijnenakkoord dat de coalitiepartijen bij willen dragen aan het behoud van een leefbare aarde. Zoals de aarde voor 75% uit water bestaat, bestaat voorliggend akkoord voor 75% uit het woord 'duurzaam'. De fractie van GBR is het eens dat duurzaamheid een belangrijk thema moet zijn voor het komende college, maar vraagt zich wel af hoe reëel, haalbaar en, niet in de laatste plaats, betaalbaar de gestelde ambities zijn. Is een woning met een energielabel E wel om te toveren naar een label A woning? Of moeten we wellicht genoeg nemen met een label B/C?

Nog voordat we tot deze praktische vragen aankomen, ligt er een meer fundamentele vraag ter beantwoording: gelooft het komende college dat de gemeente Rijswijk met maatregelen het klimaat kan beïnvloeden en dus ook verbeteren? En hoe ziet dat verbeteren eruit? Ten opzichte van wat?

Vasstaat dat de kosten van de ingezette energietransitie juist de Nederlanders met een laag inkomen onevenredig hard zullen raken. De voortvarendheid waarmee sommige gemeenten 'van gas los' willen heeft tot veel onrust en stress geleid bij haar inwoners die vrezen voor kosten die kunnen oplopen tot vele tienduizenden euro's. Bezint eer gij begint, zou dan ook het advies van GBR zijn aan het nieuwe college.

Voorzitter, als het aan de coalitiepartijen ligt zal de Plaspolder en In de Bogaard meer betekenis krijgen voor heel Rijswijk. Ik dacht dat de leegstand het grootste probleem was, maar blijkbaar ontbreekt het de gebieden aan betekenis. Maar nu even serieus: wat wordt hier mee bedoeld? Wat is precies het profiel wat het nieuwe college voor deze gebieden voor ogen heeft? Waarom stelt de coalitie niet dat sanering van m2 detailhandel in het winkelcentrum logisch lijkt gegeven de regionale ontwikkelingen en dat het winkelcentrum zich zou moeten transformeren naar een voorzieningencentrum anticiperend op de grootschalige woonopgave die langs de Stadsas gepland staat.

Daarnaast is het opvallend dat het Stationsgebied, als belangrijke schakel tussen de twee voornoemde gebieden, niet voorkomt in het Akkoord. De NS is voornemens om in een eventueel nieuw stationsgebouw te investeren, maar daarvoor is wel een duidelijke visie nodig van de gemeente van wat wij beogen met dit gebied. GBR hoort graag de plannen van de nieuwe coalitie hieromtrent.

En wat is nu precies de concrete ambitie ten aanzien van de Prinses Beatrixlaan? Na het zomerreces zal onze gemeente een ambitie uit moeten spreken over wat we willen met de Beatrixlaan. Er is dus wat gehaast geboden. Het scenario om het verkeer om Rijswijk heen te leiden is de afgelopen raadsperiode reeds onderzocht en de resultaten zijn bekend. Wil het nieuwe college in de beperkte tijd nogmaals dit scenario uitwerken? Of zal het zich beperken tot de ondertunnelingsvariant?

Voorts is het opvallend voorzitter, dat er twee projectwethouders RijswijkBuiten zullen worden benoemd in het college, maar in de paragraaf 'wonen' RijswijkBuiten geen enkele keer voorkomt. Moeten we hieruit afleiden dat het ingezette beleid inzake RijswijkBuiten wordt voortgezet? Of kunnen we bijvoorbeeld een herijking verwachten van de nieuwbouw sociale woningopgaven in RijswijkBuiten gelet op de ambitie om 'vooral in het middensegment bij te bouwen'? Dit geldt tevens voor de wijken Te Werve en Eikelenburg.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Waar de fractie van GBR natuurlijk wel heel blij mee is, en vele Rijswijkers met ons, is dat het komende College het Huis van de Stad gaat realiseren. In het akkoord wordt echter wel erg mager beschreven hoe zij dat gaan doen. De bouwkosten staan door marktontwikkelingen onder druk. Hoe anticipeert u op het risico kostenstijging? Spreekt u zich uit om dit risico ten allen tijde te relateren aan alternatieven? Wat zijn uw plannen m.b.t. de motie Parkeergarage.

Voorzitter, de VVD heeft de moedige taak op zich genomen om in dit linkse verbond op de centen te letten. De VVD wethouder zal er op toe moeten zien dat de gemeente niet ten onder zal gaan aan allerlei linkse hobby's. Als dat scenario zich dreigt voor te doen, zal GBR het niet nalaten Arthur Sterk van stal te halen om de VVD te helpen herinneren dat er zuinig en zorgvuldig met gemeenschapsgeld moet worden omgegaan.

Verder zal de VVD wethouder een belangrijke rol hebben bij het toezicht houden op de subsidiestromen van de gemeente. Rijswijk kent een hoog ons-kent-ons gehalte waar bij het toekennen van subsidies en opdrachten, de schijn van belangenverstrengeling al snel op de loer ligt. Gelet hierop hadden de coalitiepartijen er ook goed aan gedaan om in het hoofdlijnenakkoord een paragraaf integriteit op te nemen. De memo van VVD partijvoorzitter Christianne van der Wal met de boodschap dat integriteit een hoofdthema binnen de VVD moet worden, is waarschijnlijk net te laat ontvangen door haar Rijswijkse afdeling.

Voorzitter, ondanks de valse start wenst GBR de nieuwe coalitie veel wijsheid toe bij het beantwoorden van de grote vraagstukken die op onze stad afkomen. De fractie van GBR zal het nieuwe college kritisch volgen waarbij oppositie voeren niet een doel op zich is. Goede voorstellen zullen altijd door de fractie van GBR worden gesteund. GBR kijkt dan ook bijzonder uit naar het collegewerkprogramma en hoopt dat deze de valse start enigszins goedmaakt.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Kooy (PvdA)

De heer Kooy (PvdA) stelt dat voor ons ligt een erg leeg en niet financieel onderbouwde hoofdlijnenakkoord. De PvdA wil meer smoel en inkleuring zien in de ambities. Waar staat dit College voor, waar wil ze in 2022 op afgerekend worden of bereikt hebben? Hoe ziet Rijswijk er in 2022 uit? Dit geeft aanleiding om nog scherper te zijn op de vertaling van dit wel lege hoofdlijnenakkoord naar uitvoering.

De PvdA wil graag met iedereen een kopje thee drinken om ideeën en standpunten uit te wisselen. Het idee dat zaken in achterkamertjes en beslotenheid geregeld worden buiten de publieke tribune en pers niet. We moeten dit als gemeente en als politiek gewoon niet doen.

Daarom komen we hierbij publiekelijk met een aantal vragen over zaken die ons als Rijswijkse PvdA aan het hart gaan met betrekking tot het hoofdlijnenakkoord en de aanstelling van de beoogde wethouders die deze zaken gaan uitvoeren..

De Rijswijkse PvdA speelt op bal niet op de man cq vrouw. We letten op de inhoud. Daarom stellen wij ook aan de kandidaat wethouders vragen over inhoud en denkwijze.

Over het Sociaal domein

⁂ Het akkoord stelt "We gaan uit van de eigen kracht van onze inwoners. We stimuleren inwoners om een sociaal netwerk te creëren. Tegelijkertijd is zorg beschikbaar voor iedereen die het echt nodig heeft. "

Wij zien hierin een verdergaande individualisering van het sociaal domein, terwijl sociaal toch betekent:

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Het hebben van gevoel voor de noden van de medeleden van de samenleving, als in humanitair, medemenselijk en menslievend,

De PvdA vindt er ook oog moet zijn voor wat kwetsbare groepen nodig hebben om mee te kunnen doen. We zetten vraagtekens bij de geschetste verdergaande individualisering van het sociale stelsel. Een ontwikkeling die we nauwlettend in de gaten gaan houden. Aan de opstellers, hoe is moeten we deze individualisering zien, gelet op de titel "Rijswijk maken we samen"

Aan de kandidaat wethouders,

Verontrustend is dat de VVD , bij monde van de politiek leider Dijkhoff, komt met een VVD koers om te willen zakken met bijstandsuitkeringen tot een grens van "mensen hoeven niet te creperen" als ze een bijstandsuitkering krijgen. Dit vernam ik uit de pers.

Schijnbaar gaan we volgens de VVD een harde lijn volgen en een "crepeernorm" definiëren. Daar schrokken we van!

Ik wil graag van de beoogde wethouder op het sociale domein weten, hoe hij tegen deze harde lijn aankijkt voor Rijswijk?

Ik wil graag van beoogde andere wethouders weten hoe zij tegen deze verhardende lijn aankijken, mede gelet op de naam van het hoofdlijnen?

Hoe gaan we zorgen dat de armsten mee kunnen blijven doen?

Culturele en maatschappelijk behoefte:

Participatie vanuit en door inwoners wordt door de PvdA gewaardeerd. Rijswijkers participeren in hun Rijswijk. Veel inwoners doen aan mantelzorg, gaan graag naar het theater, Doen een cursus bij Trias, lenen een boek bij de bibliotheek, AL dan niet online een digitale versie of een luisterboek.

Dan zien we in het akkoord "herzien de subsidieverordeningen vanuit de maatschappelijke opgaven. "

Wat is de visie hierachter? en hoe kunnen we iedereen mee laten participeren aan cultuur en aan maatschappelijke behoefte?

Werkgelegenheid, concreet een banenplan:

We missen in het hoofdlijnenakkoord een goed initiatief om werkzoekende aan werk te helpen. Kom ook eens met een goed werkgelegenheidsplan of banenplan. De PvdA wil hier graag aan meewerken en steekt hiertoe een hand uit. Durf innovatief en creatief hier in te zijn .

Durf te stellen: Zo helpen we 1000 mensen concreet weer aan het werk binnen 4 jaar. Daar helpen we graag bij.

Goede goedkope woningen:

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

De PvdA heeft altijd aangegeven dat er ook grote behoefte is aan goede goedkope woningen voor Jongeren, Starters, ouderen en voor sociale huisvesting. Het hoofdlijnenakkoord is daar te algemeen in. "Vooral in het middensegment bouwen wij bij". Ondertussen lopen regionaal gezien de wachttijden voor sociale huisvesting op en verlaat de Rijswijkse jeugd Rijswijk. Dit zijn doelgroepen waar wij vanuit de gemeente harder aan moeten werken. Zie ook de problemen bij Vestia.

Concrete vraag : Hoe gaan we zorgen dat starters voldoende in Rijswijk terecht kunnen en de Rijswijkse Jeugd Rijswijk niet hoeft te verlaten? Er zijn meer partijen die zich hierover zorgen maken en dat ook eerder hebben uitgesproken. Met de openeinde stelling in het hoofdlijnenakkoord "bouwen naar behoefte" hebben we de komende vier jaar hier nog geen concrete invulling voor. Dus hoe gaan we de behoefte aan jongeren en starters huisvesting invullen? Graag een toelichting?

Milieu:

Wanneer verwacht u een concrete taakstelling van (klimaat)doelen Parijs op burger niveau? Kunt u al een indicatie geven (welke plannen??) hoe, wanneer en op wie de kosten van klimaatbeleid binnen Rijswijk afgewikkeld zullen gaan worden?

Kunt u aangeven hoe u in de planvorming rekening houdt met meest kwetsbare burgers? Graag al een inkijkje in een voorgenomen algemene verdeelsleutel!

Graag gaan we samen aan de slag in alle openheid en daar steken we de hand voor uit!

De voorzitter geeft het woord aan **de heer Weterings (RB)**.

De heer Weterings (RB) stelt het volgende:

" Normaal" zou u mij nog wijzen op de 5 minuten burger spreektijd, daar waar RijswijksBelang (RB) gretig gebruik van maakte....

Deze tijd is voorbij.

Met een fris nieuw team heeft RijswijksBelang (RB) keihard gewerkt om een ander stevig burger geluid te laten horen.

En met succes, ruim 1200 mensen hebben gekozen voor dit vernieuwde frisse geluid.

De drive, droom, en passie heeft zijn vruchten afgeworpen... een jaar na de oprichting...is RijswijksBelang (RB) een erkende partij in de gemeenteraad in Rijswijk.

Er zijn een hoop ontwikkelingen gaande in ons mooie dorp Rijswijk. Deze ontwikkelingen verdienen aandacht. Er zijn een aantal belangen, die van de gemeente, die van de overheid, maar ook die van onze inwoners.

Met een helder en stevig geluid, gaat RijswijksBelang (RB) knokken voor de wensen van deze mensen.

" Rijswijk maken we samen"

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Rijswijk heeft in onze ogen een enorme deuk opgelopen in de geloofwaardigheid van de democratie.

D66 sluit op voorhand zonder 1 woord gesproken te hebben 6 weken voor de verkiezingen partijen uit, onze twijfels bij de partij (stichting) WIJ. zijn uw bekend, Groen Links heeft niet de moeite genomen om een poging te wagen om met de winnaar BvR aan tafel te gaan, geen enkele poging tot een meedenk sessie en of tot elkaar kunnen komen. Het is formeel gebleven bij een gesprek van amper 45 min en werd de samenwerking volgens zeggen op grond van gevoelens en emotie niet voortgezet.

Is het eigenlijk wel doorgedrongen dat hiermee duizenden Rijswijkers aan de kant zijn gezet ? U hoort het goed... duizenden Rijswijkers zijn aan de kant gezet.

Heeft u enig idee wat voor impact dit heeft gehad in de samenleving ?

Duizenden Rijswijkers zijn weggezet als 2de rang burgers

Nu amper 2 maanden verder wordt onze steun gevraagd voor een hoofdlijnenakkoord dat heet “ Rijswijk maken we samen”.

Hoe dubbel kan het zijn.

Daarom is Rijswijks Belang ook principieel TEGEN deze samenstelling van het beoogde College.

Nu alles toch al beklonken lijkt, zal RijswijksBelang (RB) u scherp , kritisch maar wel oprecht gaan volgen.

Bij het lezen van het hoofdlijnen akkoord, vroegen wij ons af of de heer Sleddering van de VVD de boot had gemist, en tijdens de onderhandelingen nog in zijn Zomerhuisje in Frankrijk zat.

7 magere punten op het gebied van veiligheid ?

RijswijksBelang (RB) gaat ervan uit dat hierop nog een aanvulling komt.

De inhaalslag in het groen onderhoud omschreven in het akkoord, is begrijpelijk, maar gaat u dan ook het beleid herzien en passend maken daar waar nodig is?
Gradaties herzien, het aanzicht van Rijswijk in ere herstellen en zo houden?

We maken een Zwerfafval plan, we zetten in op preventie en bestrijden van zwerfafval, Rijswijks Belang kijkt uit naar dit plan en aanpak van preventie.

Om de parkeerdruk te reguleren, zijn we voorstander van fiscaliseren.

Nu er in Den Haag ook een nieuw College gaat komen, daar waar vandaag ook een Coalitie akkoord is gepresenteerd, ziet RijswijksBelang (RB) ook nieuwe kansen.

Mag ik u meegeven dat de “ ellende” is ontstaan in Den Haag met het invoeren van het betaald parkeren.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Ga het gesprek daar nog eens aan, zouden wij zeggen... bij de bron van het parkeerprobleem, wie weet zijn er mogelijkheden om tot elkaar te komen voor een schappelijke oplossing.

De aanwezigheid van handhavers is belangrijk voor het veiligheidsgevoel: Niet alleen voor het gevoel, ook kunnen deze op heterdaad vaker optreden.

De Rijswijkse Cultuurvisie is belangrijk om het profiel van de stad uit te dragen en het Rijswijks erfgoed te bewaken en zichtbaar te maken.

Waarvoor dank, RijswijksBelang (RB) waakt met u mee.

Belastingen:

Kunnen we nu eindelijk af van de non belasting die hondenbelasting heet?

Overigens nu ook in het Coalitie akkoord gepresenteerd in Den Haag vandaag.

Subsidies, garanties en leningen, daarvoor zouden wij graag de controle aan de voorkant willen zien, en niet achteraf bij een jaarrekening.

Ook voor een uitstekende dienstverlening, investeren we in een sterke ambtelijke organisatie.

Wellicht met een herziening van taken, verdelen van werk, zal een investering van aandacht en tijd mogelijk voldoende kunnen zijn in plaats van een kapitale injectie voor uitbreiding van het ambtelijke orgaan.

De voorzitter geeft het woord aan **mevr. De Man (OR)**.

Mevr. De Man (OR) stelt het volgende:

Voorzitter, ik zal onze reactie kort en to-the-point houden. Ik wil daarbij ingaan op drie aspecten van het akkoord: de vorm, de inhoud en het proces.

De vorm

Weinig samenhangend, inconsistent en onvolledig. Dat zijn de steekwoorden die het beste passen bij dit hoofdlijnenakkoord. Hoe vaker ik het lees, des te duidelijker wordt dat de woorden 'duurzaam' en 'duurzaamheid' krampachtig zijn gebruikt als een soort smeermiddel tussen gebrekkig samenhangende onderdelen van verschillende verkiezingsprogramma's. Dat wekt bij ons nu niet direct de indruk dat hier sprake is van een hoge mate van synergie, van een natuurlijke samenwerking. Integendeel: het komt juist heel erg kunstmatig en krampachtig over.

De inhoud

Het is de redacteur van het stuk in elk geval niet gelukt om onderdelen van verkiezingsprogramma's die elkaar regelrecht tegenspreken, eruit te vissen. Zo worden we verrast met een nieuwe methodiek voor beoordelen van subsidie aanvragen, waarbij lijkt te gelden: meedoen is belangrijker dan winnen. Terwijl we enkele alinea's later lezen dat subsidies heldere

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

en meetbare doelen moeten formuleren, en worden beoordeeld op het behalen daarvan. Dat laatste – concrete en meetbare doelen – is een toelichting die overigens ontbreekt bij de geformuleerde ‘ambities’ op het gebied van betere dienstverlening. En dat is gek, want daar zou je dat nu juist wel verwachten. Meer digitaal? Minder wachten? Meer locaties? Meer bij de mensen thuis? Het blijft gokken voor ons, want heel veel verder dan ‘betere dienstverlening voor burgers’ komt het stuk niet. Alsof ondernemers niet meer meedoen, beste VVD. Het hoofdlijnenakkoord heeft wat ons betreft veel te weinig aandacht voor belangrijke thema’s. Het Rijswijks college heeft de afgelopen periode niet al te goede sier gemaakt op dossiers als parkeren en sport. Toch continueert u het bestaande parkeerbeleid en hebt u minimale aandacht voor sport. Tot slot is het werkelijk onbestaanbaar dat u jongeren in het geheel geen aandacht schenkt in dit stuk – terwijl er nota bene een aparte verkiezingsbijeenkomst voor is georganiseerd!

Proces

De beoogde coalitiepartijen nodigden bij de presentatie van het akkoord de gemeenteraad uit voor een besloten bijeenkomst. Zo kon de raad ‘meedenken’. Maar, beste coalitiepartijen, zo werkt inspraak niet. Echte inspraak en participatie was ons inziens begonnen met een uitnodiging aan de raad om mee te denken over het proces. In plaats daarvan kozen de coalitiepartijen ervoor om een proces van schijnparticipatie te organiseren, dat wat ons betreft de fundamentele uitgangspunten van de samenwerking tussen gemeenteraad en wethouders direct onder druk zet. Verontwaardigde persberichten over onbegrip en ‘even wennen’ vielen ons, de oppositie, ten deel. Hoe moeten wij dit anders interpreteren dan het ‘afkopen’ van de instemming van de raad? Waarom zouden wij het risico lopen dat uw college de ‘krenten uit de pap’ vist, onder de noemer van participatie?

Voorzitter, Onafhankelijk Rijswijk staat open voor vernieuwing – ik durf te beweren dat we dat in de afgelopen maanden voldoende hebben laten zien. Wij hopen daarom dat het college zich in de aankomende periode zal revancheren met een veel consistentere, veel samenhangender en veel vollediger plan. Een plan waaruit naast ambitie ook visie spreekt, en waarbij van te voren is gesproken met de raad over de voorwaarden waaronder de samenwerking met de raad wordt vormgegeven. Alleen dan is sprake van echte samenwerking, echte vernieuwing en echte participatie.

Dank u wel.

2 e TERMIJN

De voorzitter kondigt de tweede termijn aan en geeft het woord aan **mevr. Bentvelzen (BvR)**.

Mevr. Bentvelzen (BvR) stelt dat ze veel vragen heeft gesteld, maar geen antwoorden heeft gehad.

Mevr. Alberts (GL) vindt het goed te horen wat men vanavond van het Akkoord vindt. De PvdA steekt tot haar genoegen de hand uit om aan de slag te gaan. RB geeft aan scherp en kritisch te zijn en dat is ook precies de houding die de raad moet aannemen. Scherp en kritisch zijn op het nieuwe college. Ze wenst de vier beoogde wethouders succes met het opstellen van het Collegewerkprogramma.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

Mevr. Bentvelzen (BvR) heeft nog steeds geen antwoorden gekregen. Rijswijk is geen eiland. Hoe gaan we een energieneutraal Rijswijk in 2040 bereiken of een circulaire economie in 2050? Dat kost nogal wat ? Waar haalt GL het geld vandaan ?

Mevr. Alberts (GL) stelt dat het een Akkoord is op hoofdlijnen. Een akkoord met ambities en punten waar we naartoe willen. De verdere uitwerking volgt nog, maar je moet eerst wel een visie neerleggen in een Akkoord. Er staat bovendien een duidelijke financiële paragraaf aan het eind van het Akkoord met daarin de financiële kaders opgenomen.

Mevr. Bentvelzen (BvR) stelt dat ze dat juist mist.

De heer Keus (GBR) wil graag van GL horen waarom een samenwerking met BvR niet mogelijk zou zijn. Wat waren de onoverbrugbare verschillen?

Mevr. Alberts (GL) stelt dat het verslag van de verkenner de heer Van der Tak daarin duidelijk was en verwijst daarnaar.

De heer Keus (GBR) stelt dat dat juist helemaal niet zo duidelijk was en stelt dat GL zelf ook het initiatief had kunnen nemen.

Mevr. Alberts (GL) stelt dat het rapport van de verkenner voldoende duidelijk was en dat dat ook zo met de raad is besproken.

De heer Sleddering (VVD) geeft aan dat Rijswijk natuurlijk geen eiland is en dat we qua klimaatnormen ons conformeren aan nationaal en internationaal beleid hieromtrent en dat Rijswijk zich zal richten op een akkoord tussen het Rijk en de VNG over klimaatnormen. Vervolgens kijken we hoe we dit in Rijswijk vorm gaan geven. Ook qua lastenverdeling. Hij stelt dat de VVD aanvankelijk inzette op 3 wethouders, maar akkoord is met uiteindelijk 4 wethouders. Dat zou toch een compliment van het CDA moeten opleveren, maar die heb ik niet gehoord. De coalitie is een smalle basis. We hadden graag meerdere partijen erbij willen betrekken, maar zoals uit het verslag van de verkenner blijkt is dat niet gelukt. Dat is jammer.

Mevr. Besteman (CDA) geeft aan dat in het VVD-programma inderdaad uit gegaan is van 3 wethouders en dat het er dan toch 4 zijn geworden. Het CDA maakt zich vooral zorgen om de ontbrekende financiële onderbouwing van het Akkoord. We zijn nu al begonnen met het uitgeven van meer geld ?

De heer Dolmans (D66) interrumpeert door te stellen dat de financiële kaders in het Akkoord gewoon duidelijk zijn. Als er sprake is van een overschrijding dan moet binnen het eigen budget gekeken worden voor compensatie daarvan. Er is altijd uitstekend gewerkt met financiële kaders en de begroting is altijd in de laatste periode structureel in evenwicht gebleven. We hebben nu éénmaal geen ondersteuning zoals bij het Rijk van een Centraal Planbureau om alle plannen even snel door te rekenen. De cijfermatige onderbouwing komt bij de begrotingsbehandeling. Daar gaat de ambtelijke organisatie mee aan de slag. Het is een Hoofdlijnenakkoord en het college komt met een werkprogramma met input van de raad en bevolking en dat komt allemaal terug bij de begrotingsbehandeling.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

De heer Sleddering (VVD) vervolgt en stelt richting **de heer Keus (GBR)** dat wethouder Van der Meij inderdaad een uitstekend bestuurder was. Niets kwaads over hem of zijn opvolger. Hij heeft het prima gedaan, maar de uitslag van de verkiezingen was dat GBR duikelde van 5 naar 2 zetels. Dat is de politieke realiteit en zo gaat dat.

De heer Keus (GBR) begrijpt dat, maar dat stelt dat het gaat om respect en fatsoen. Het feit dat GBR werd buitengesloten had ook anders gekund.

De heer Sleddering (VVD) geeft aan dat wat betreft het Huis van de Stad dezelfde lijn wordt gevolgd als het vorig college en we wachten op de resultaten van de aanbesteding. Ook de Beatrixlaan heeft de aandacht met de twee varianten. Richting de PvdA stelt de heer Sleddering dat zij de naam van de fractievoorzitter van de VVD in de 2^e Kamer noemen over bijstandsgerechtigden. Punt is dat de VVD blijft nadenken over de onderkant van de samenleving en dat zijn uitspraken te maken hebben met het belonen van mensen met een uitkering. Beloon mensen die iets extra's doen voor een uitkering.

De heer Kooy (PvdA) wil weten of het huidig beleid in het Sociaal Domein wordt voortgezet en wat het Akkoord betekent voor bijstandsgerechtigden ?

De heer Sleddering (VVD) zegt : we gaan het zien. De VVD kijkt naar individuen en niet naar groepen. Meer individualiseren is logisch en we blijven extra aandacht houden voor bepaalde groepen.

De heer Kooy (PvdA) stelt dat we het afwachten en is benieuwd of mensen straks naar werk gedwongen worden of worden verleid?

De heer Sleddering (VVD) zegt dat er een lijn is uitgezet en dat het college bij de begroting met de plannen komt. Richting RB geeft spreker aan dat ingezet wordt op handhaving en dat dit essentieel is. Anders houden mensen zich niet aan regels. De aanschaf van een scan auto is prima. ondernemers voelen zich nog steeds thuis bij de VVD en aandacht moet er zijn voor een optimale dienstverlening voor burgers en bedrijven. Minder regels en sneller antwoorden!

De heer Dolmans (D66) geeft aan dat veel antwoorden al gegeven zijn door de heer Sleddering. Dat neemt niet weg dat we ook in de toekomst best wel eens van mening mogen verschillen ook met de VVD. Goed dat er ambtelijk wordt geïnvesteerd in een goede dienstverlening. Voor zowel ondernemers en burgers.

Er zijn twee leermomenten: dat er vanavond helaas nog geen college zit die antwoorden kan geven op vragen en dat het dan een debat wordt tussen fractievoorzitters. Verder het tweede leermoment is dat we het akkoord eerst aan de raad wilde voorleggen, maar dat er in de communicatie dingen verkeerd zijn gegaan. Dat is helaas niet goed overgekomen en dan moeten we ook naar onszelf kijken.

Mevr. Besteman (CDA) vindt dat het vanavond lijkt op een begrotingsbehandeling zonder financiële onderbouwing. Is er nu sprake van een strak financieel kader met een dichtgetimmerd akkoord of ligt er een Akkoord met financiële mogelijkheden. Wat is het nu?
Het CDA wil graag duidelijkheid over de financiële onderbouwing. CDA zal ieder concreet voorstel uit het college toetsen op financiële haalbaarheid en nut en noodzaak voor alle Rijswijkers.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

De heer Lugthart (WIJ.) vindt het goed te horen dat alle fracties willen meewerken. Voor wat betreft o.a. de mensen in de bijstand richting PvdA. WIJ.wil de ingezette lijn in het Sociaal Domein gewoon voortzetten en de VVD zal daar op zijn eigen wijze nuances in aanbrengen. Dat gaven ze ook aan.

De heer Keus (GBR) vindt het goed dat **de heer Sleddering (VVD)** antwoorden geeft op de vragen. Toch blijven er nog vragen. Ten aanzien van woningbouw. Wat wil het college met het Stationsgebied, de Bogaard en de Plaspoelpolder?
Graag nog antwoorden van GL inzake duurzaamheid? Gelet op de antwoorden van de VVD over het klimaat. De VVD wacht een akkoord af tussen Rijk en VNG. Hoe wordt daar financieel op voorgesorteerd? Wie betaalt de rekening?
Hoe gaat het college invulling geven ten aanzien van integriteit in het bestuur? Daar is geen aparte paragraaf in het Akkoord over opgenomen?

De heer Kooy (PvdA) stelt nog dat er nog vragen zijn over het Sociaal Domein. Hoe zit het met het 1000-banenplan, Armoedebeleid en gaan we verder met het streven om het laagste werkloosheidspercentage in de regio te halen? Hoe is het gesteld met de duurzaamheidsparagraaf en de spreiding van de lasten voor de burgers?

De heer Weterings (RB) geeft aan dat wat RB betreft de groenvoorziening en het cultureel erfgoed van Rijswijk belangrijke aandachtspunten zijn voor RB. Praat met Den Haag nog over parkeren . Is er een oplossing mogelijk in dat verband? Dat is de inzet.

Mevr. de Man (OR) stelt dat ze verder de uitwerking van de plannen van het college afwacht. OR zal het kritisch volgen.

De heer Kooy (PvdA) wenst toch nog antwoord op een aantal vragen.

Mevr. Alberts (GL) stelt dat duurzaamheid in relatie tot minima en de kleine beurs een belangrijk aandachtspunt is voor straks in de uitwerking van de plannen. Wat haar betreft gaan de ambities in het Sociaal Domein en duurzaamheid hand in hand. Ze stelt: "Groen kan niet zonder links".

De voorzitter sluit hiermee de discussie.

6. Raadsvoorstel om ontheffing te verlenen van het vereiste van ingezetenschap van wethouder conform artikel 36a lid 2 Gemeentewet (no. 18-011).

De voorzitter constateert dat er geen vragen of opmerkingen zijn.

STEMMING OVER HET VOORSTEL

30 STEMMEN VOOR DUS UNANIEM AKKOORD MET HET VOORSTEL

7. Onderzoek geloofsbrieven, beëdiging en installatie van vier wethouders

De vergadering wordt vervolgens door **de voorzitter** geschorst voor het onderzoek van de geloofsbrieven door de commissie van stemopneming.

Gehouden op dinsdag 29 mei 2018
om 20.00 uur.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan de voorzitter van voornoemde commissie. De voorzitter **de heer Dolmans (D66)** concludeert dat de commissie de stukken in orde heeft bevonden en dat achtereenvolgens de stemmen geteld zijn:

Er zijn 21 stemmen voor wethouder **mevr. Borsboom** zijn en 9 stemmen tegen
Voor wethouder **de heer Lugthart** 21 stemmen voor en 9 stemmen tegen.
Voor wethouder **Van der Laar** 24 stemmen voor en 6 stemmen tegen en voor wethouder **Van der Pol** 24 stemmen voor en 6 stemmen tegen.

De vier wethouders leggen vervolgens allen de belofte af.
Na aflegging van de belofte zijn de 4 wethouders benoemd en geïnstalleerd.

De nieuwe wethouders worden vervolgens gefeliciteerd met hun benoeming.

8. Onderzoek geloofsbrieven, beëdiging en installatie van benoemd verklaarde leden.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft wederom het woord aan de voorzitter van de commissie van stemopneming. De voorzitter **de heer Dolmans (D66)** concludeert dat de commissie de stukken in orde heeft bevonden en adviseert de leden, **de heer Oelen (VVD)**, **mevr. Kistemaker (GL)** en **mevr. M. Pelzer (WIJ.)** toe te laten als lid van de raad.
Vervolgens legt **mevr. Pelzer** de eed af en **mevr. Kistemaker** en **de heer Oelen** de belofte.

De voorzitter dankt vervolgens de stemcommissie en de nieuwe 3 raadsleden worden gefeliciteerd met hun benoeming.
Niets meer aan de orde zijnde sluit **de voorzitter** vervolgens de vergadering.

Verslag (on)gewijzigd vastgesteld door de raad van de gemeente Rijswijk in zijn vergadering van 3 juli 2018

M.J. Bezuijen, voorzitter.

J.A. Massaar, griffier.